

تلویزیون رنگی پلر
خریداران راضی تلویزیون سیاه و سفید، فقط تلویزیون رنگی پلر می‌خرند. تلویزیون پلر ، جام جهان نما

آوار خانه های خشت و گلی

پس لرزه های سیاسی زلزله طبس

مبارز اقدام به برپایی پایگاه‌هایی در مناطق زلزله زده کردند و کمک‌های مردمی را جمع‌آوری و به دست مردم آسیب دیده از زلزله می‌رساندند.

پیام‌هایی در راستای تبلیغاتی بودن اقدامات حاکمیت در امدادرسانی به مناطق زلزله زده به مردم می‌دادند و آنها را به بی‌اعتمادی نسبت به دولت و حکومت ترغیب می‌کردند. هرچند مردم با پیش زمینه‌ای که از حوادث شدیدترین زلزله ایران از آن یاد می‌شود، مدتی در میان حوادث انقلاب تیر اخبار را به خود اختصاص داد و بعد فراموش شد.

ایران

■ صفحه ۱۶ ■ سال بیست و ششم ■ شماره ۲۴۷۲ ■ سه شنبه ۲۹مهر ۱۳۹۹ ■ ۳ ربیع الاول ۱۴۴۲ ■ ایران قرن صد و سه

میدان ژاله چگونه میدان شهدا شد

جمعه سیاه، جمعه خونین

۱۷ شهریور ۱۳۵۷ یکی از نمادهای مهم انقلاب اسلامی است، روزی که رو در روی نیروهای نظامی و ارتش شاهنشاهی با گروهی از تظاهر کنندگان علیه سیاست‌های پهلوی؛ روزی خونین را برای تاریخ این قرن ایران رقم زد و میدان ژاله را به میدان شهدا بدل کرد. ۱۷ شهریور را بسیاری از تاریخ نگاران و کارشناسان سیاسی به‌عنوان آغاز پایان کار حکومت پهلوی می‌شناسند، روزی که بعد از آن حکومت محمدرضا شاه با سرعت بسیار زیاد در سراسیمی سقوط قرار گرفت و کمتر از ۵ ماه انقلابیون جشن پیروزی را در ایران برگزار کردند. ۱۷ شهریور در تاریخ وقایع انقلاب اسلامی از نظر تعداد شهدا، خونین‌ترین روز محسوب می‌شود؛ اگر چه تعداد شهدا هیچگاه به‌صورت رسمی از سوی بنیاد شهید اعلام نشده اما برخی از منابع تعداد شهدای این واقعه را حداقل ده‌هائفر عنوان می‌کنند.

البته تظاهرات علیه حکومت پهلوی در شهریور ۵۷ تنها به ۱۷ شهریور محدود نمی‌شد، بلکه از ابتدای شهریور ۵۷ در شهرهای مختلف تظاهرات علیه شاه شروع شده بود و بین روزهای ۱۳ تا ۱۷ شهریور به اوج رسید. روز ۱۶ شهریور بعد از برگزاری نماز عید فطر به اامت آیت‌الله محمد منتجع در تپه‌های قیطریه،

فاجعه ر کس آبادان

آدم سوزی در سینما

محمد گرشاسی / طبق رسم همه سال‌های پس از سال

۱۳۳۲، دولت شهرها را آذین بسته بود تا سالگرد قیام ملی [اصطلاحی که شاه به کودتای ۲۸ مرداد داده بود] را جشن بگیرد. روز ۲۸ مرداد ۱۳۵۷ تلخ‌ترین سالروز کودتای ۲۸ مرداد شد. ۳۷۷نفر از آبادانی‌ها شامگاه این روز به سینما رکس آبادان رفتند تا فیلم گوزن‌های مسعود کیمیایی را ببینند. فیلمی که ساواک آن را توقیف کرده بود و حالا برای فرار از آتش به سمت درهای خروجی سینما رفته‌اما پس از ۵سال اکران می‌شد. در میانه اکران در ساعت بیست و یک و چهل و پنج دقیقه ابتدا بوی سوختگی شدید در سالن احساس شد و سپس ناگهان آتش از بالکن سینما آغاز و به دیوارها سرایت کرد. جمعیت حاضر در سالن برای فرار از آتش به سمت درهای خروجی سینما رفته‌اما درازا پشت بسته شده بودند و راه خروجی وجود نداشت. خودروهای امدادی و آتش‌نشانی شهر هم با تأخیر آمدند

خاتم‌التبیین محمدبن عبدالله صلوات‌الله علیه از مکه معظمه به مدینه طیبه.

ب – آغاز سال: روز اول بهار.

ج- سال: کماکان شمس حقیقی.

د- اسامی و عده ایام ماهها:

۱- فروردین ۳۱ روز ۲- اردیبهشت ۳۱ روز

۳- خرداد ۳۱ روز ۴- تیر ۳۱ روز

۵- امرداد ۳۱ روز ۶- شهریور ۳۱ روز

۷- مهر ۳۰ روز ۸- آبان ۳۰ روز

۹- آذر ۳۰ روز ۱۰- دی ۳۰ روز

۱۱- بهمن ۳۰ روز ۱۲- اسفند ۲۹ روز

۱۶ خرداد

ارتشبد نعمت‌الله نصیری از ریاست ساواک برکنار و به سمت سفیر کبیر ایران در پاکستان منصوب شد. سپهبد ناصر مقدم آجودان مخصوص شاه و دادستان ارتش به ریاست ساواک انتصاب یافت.

۹ مرداد

در پی دستگیری آیت‌الله سیدجلال‌الدین طاهری در اصفهان، بازاریان مغازه‌ها را تعطیل و مردم، سینماها، مشرب و فروشی‌ها و ساختمان کنسولگری آمریکا را به آتش کشیدند.

با اوج گرفتن اعتراضات در اصفهان و کشته شدن ده‌ها نفر، از امروز به مدت یک ماه مقررات حکومت نظامی در اصفهان برقرار و سرلشکر رضا ناجی به فرمانداری نظامی این شهر منصوب شد. لوپونن چاپ پاریس نوشت: «شهرهای امپراطوری ایران یکی پس از دیگری منتهجر می‌شوند»

۲ شهریور

حجت‌الاسلام سیدعلی اندرزگو روحانی مبارز در رویارویی با مأموران ساواک به شهادت رسید.

تبصره- در ستین کیبسه اسفند ۳۰روز خواهد بود. ماده دوم- ترتیب سال‌شماری ختا وایغور که در تقویم‌های سابق معمول بوده از تاریخ تصویب این قانون منسوخ خواهد بود. این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه شب یازدهم ماه فروردین یک هزار و سیصد و چهار شمس به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی- مؤتمن‌الملکک بنابر این اکیدادستور فرماید که در مکاتبات و مراسلات و اسناد و مدارکی که از حوزه آن وزارت، سازمان، اداره کل، شرکت و ادارات

۷ شهریور

پس از ۱۴ سال برای اولین بار تصویر امام خمینی بر صفحه اول روزنامه کیهان چاپ شد. کیهان این عکس را زیر عنوان «مذاکره برای بازگشت آیت‌الله العظمی خمینی» به چاپ رساند و نوشت: «هیأتی از طرف دولت عازم نجف شد تا نظر موافق آیت‌الله را برای بازگشت جلب کند.»

۱۳ شهریور

یکی از بزرگ‌ترین راهپیمایی‌های تاریخ در روز عید فطر در تهران برگزار شد. شاه با یک بالگرد که منوچهر خسروداد فرمانده هوانیروز آن را هدایت می‌کرد، راهپیمایان را از بالا نظاره می‌کرد.

در سال ۱۳۵۷ ایران دومین تولیدکننده و صادرکننده نفت جهان بعد از عربستان بود و ۲۰ درصد سهم نفت اوپک را به صورت روزانه تأمین می‌کرد. در این شرایط اقتصاد ایران بیش از هر زمانی وابسته به نفت شده بود و محمدرضا شاه که به فکر بلندپروازی بوده با درآمدهای نفتی کلان تلاش می‌کرد اهداف خود را پیش ببرد. اما در آن سوی میدان‌های نفتی کارگران شرکت نفت و پالایشگاه‌های سراسر کشور که از وضعیت کاری، درآمدهای پایین و سایر مزایای خود ناراضیانی شدید داشتند، یک روز پس از جمعه خونین ۱۷ شهر یور دست از کار کشیدند.

بریده جریده

تهیه و تنظیم: حسن مجیدی

استعفای آموزگار و نخست‌وزیری جعفر شریف امامی

خبر گزاری فرانسه: مهندس جعفر شریف امامی، رئیس مجلس سنای ایران روز پنجشنبه گفت: خبر رسمی تغییر دولت ایران در دو روز آینده اعلام خواهد شد. شریف امامی حاضر نشد توضیح بیشتری در این باره بدهد. بسیاری از افراد در ایران او را جانشین جمشید آموزگار، نخست‌وزیر کنونی ایران می‌دانند. منابع مطلع می‌گویند آموزگار روز یکشنبه استعفا خواهد کرد. منابع اضافه کردند که آموزگار و شریف امامی روز چهارشنبه با شاهنشاه ملاقات و درباره تغییرات در دولت مذاکره کردند. رئیس ۶۸ ساله سنای ایران قبلاً در سال‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۶۱ نخست‌وزیر ایران بوده است. او مهندس است و از تکتو کرات‌های ایران به حساب می‌آید. در این احوال که نشانه‌ای از سازش بین رهبران حکومت و رهبران مخالفان ایران به‌چشم نمی‌خورد، ناظران سیاسی با کنج‌کاری به ادامه خودداری مخالفان از همکاری با حکومت چشم دوخته‌اند. شایع است که آموزگار و اعضای کابینه او کم‌توان استعفای خود را تقدیم کرده‌اند و امروز شریف امامی مأمور تشکیل کابینه شده است. روزنامه کیهان- شنبه ۴ شهریور ۱۳۵۷

روز شمار

گردآوری: محمد گرشاسی

۹ فروردین

در شب چهل‌م شهدای ۲۹ بهمن تبریز، راهپیمایی‌های گسترده‌ای علیه رژیم شاه در مشهد، اصفهان، قم و یزد برگزار و در تظاهرات یزد ده‌ها نفر از مردم شهید و صدها نفر مجروح شدند. بازار تهران و سایر شهرها نیز تعطیل شد.

۲۵ فروردین

امیر اسدالله علم وزیر پیشین دربار در بیمارستانی در نیویورک بر اثر ابتلا به بیماری سرطان خون در ۵۸ سالگی درگذشت.

۱۶ اردیبهشت

در جریان زد و خورد میان دانشجویان دانشگاه ملی [شهید بهشتی] با گارد مستقر در دانشگاه بخشی از غذاخوری دانشگاه آتش گرفت و شیشه‌های آن خرد شد و یک اتومبیل متعلق به دانشگاه نیز به آتش کشیده شد. دانشگاه صنعتی اریامهر [شریف]، مدرسه عالی بازرگانی تهران و دانشگاه علم و صنعت تعطیل شدند.

۱۹ اردیبهشت

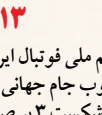
مراسم چهل‌مین روز شهادت تظاهرکنندگان یزد، جهرم و اهواز در بیش از ۲۰ شهر از جمله اصفهان برگزار شد. این تظاهرات که با شهدای بیشتر و بازداشت‌های گسترده همراه بود، بازتاب وسیعی در مطبوعات اروپایی داشت.

۹ خرداد

در درگیری‌های کوی دانشگاه تهران ده‌ها دانشجوی مجروح و به بیمارستان منتقل شدند. درگیری دانشجویان با مأموران تا ساعت ۳ بامداد ادامه داشت.

۱۳ خرداد

تیم ملی فوتبال ایران در نخستین دیدار در چارچوب جام جهانی فوتبال ۱۹۷۸ آرژانتین مقابل هلند شکست ۳ بر صفر را پذیرا شد. ملی پوشان ۴ روز بعد مقابل تیم اسکاتلند با گل ابرج داتایی فرد با نتیجه یک بر یک متوقف شدند و روز ۲۱ خرداد نیز با پذیرفتن شکست ۳ بر یک مقابل پرو از گردونه رقابت‌ها حذف شدند.

۱۶ خرداد

تابعه صادر می‌شود مفاد قانون فوق‌الذکر را مجری و منظور دارند و البته تاریخ شاهنشاهی پاهجری قمری یا میلادی را برحسب مورد بین الهالین ذکر فرمایند. روزنامه اطلاعات- یکشنبه ۵ شهریور ۱۳۵۷

۱۳۵۷
شهریور
1978